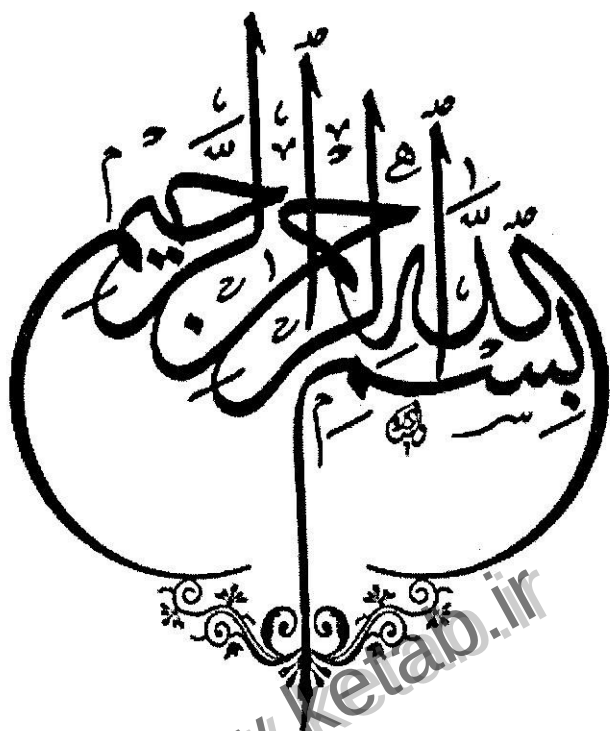

پرورش روحیه پرسشگری و پژوهشگری دانش آموزان

نویسنده

فرزانه صادقی

موسسه انتشارات آفتاب گیتی

آفتاب گیتی

سازمان	صادقی، فرزانه ۱۳۳۳ آذر -
عنوان و نام پدیدآور	پرورش روحیه پرسشگری و پژوهشگری دانش آموزان/ نویسنده فرزانه صادقی، ویراستار مریم طباطبائی.
موضوعات نظر	تهران: آفتاب گیتی، ۱۴۰۳.
موضوعات ظاهری	ص. ۱۰۸
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۶۴۵-۹
وضعیت فهرست نویسی	لیا
پادداشت	کتابخانه: ص. ۱۰۵ - ۱۰۸ همچنین به صورت زیر نویس.
موضوع	پرسشگری Questioning پژوهشگری پرس و جو محور Inquiry-based learning فعالیت عملی در آموزش و پرورش Action research in education هنگامان ابتدایی - ایران - فعالیت های پژوهشی School children - Research activities - Iran
رده بندی کنگره	۳۷/۱.۵۱۰۷۷
رده بندی دهیوی	۳۷/۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی	۹۸۲۱۱۲۶
اطلاعات و کدود کتابشناسی	لیا

آفتاب گیتی

عنوان: پرورش روحیه پرسشگری و پژوهشگری دانش آموزان

نویسنده: فرزانه صادقی

ویراستار: مریم طباطبائی

نشر و پخش: موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی

نوبت چاپ: اول، اردیبهشت ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

چاپ: آفتاب گیتی

قیمت: ۱۰۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۶۴۵-۹

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس آدرس: تهران - فرودگاه مهر آباد - مجموعه تفریحی و فرهنگی هما

نشر و پخش همراه: ۰۹۱۱۳۳۳۳۳۶۲ - ۰۲۱۶۶۹۶۸۱۲۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۱۰	فصل اول کتابخانه
۱۱	تعریف کتابخانه
۱۱	اهمیت کتابخانه
۱۴	کتابخانه وسواد آموزی
۱۷	نقش کتابخانه در آموزش بزرگسالان
۲۲	کتابخانه آموزشی
۲۴	محیط و فضای کتابخانه
۲۵	گسترش مطالعه
۲۶	کتابخانه عمومی
۲۷	سیستم کتابخانه
۲۹	فصل دوم مهارت
۳۰	تعریف مهارت و نحوه کسب آن
۳۰	مفهوم مهارت‌های خواندن
۳۱	ضرورت داشتن مهارت خواندن

۳۱		پنج مؤلفه مهارت های خواندن
۳۱		خود آگاهی و خود سنجی
۳۲		روش ها، سازماندهی، استراتژیها
۳۲		کارایی، اعتماد به نفس و شایستگی
۳۳		آمادگی برای خواندن
۳۴		روشهای خواندن
۳۴		مهارت خواندن اجمالی
۳۵		مهارت خواندن سریع
۳۵		مهارت عبارت خواندن
۳۶		مهارت خواندن تجسسی
۳۶		مهارت خواندن انتقادی
۳۶		مهارت خواندن برای درک زیبایی و جنبه های هنری مطلب
۳۷		چگونه خواندن کتاب
۳۷		چگونه خواندن مجلات و روزنامه ها
۴۰		مهارت خواندن برای دانش آموزان
۴۷		فصل سوم مطالعه غیر درسی
۴۸		مطالعه ی غیردرسی
۴۹		اهمیت مطالعه ی غیردرسی

- ۵۰.....سبک زندگی و مصرف فرهنگی: با تاکید بر مطالعه آزاد.
- ۵۳.....عوامل مرتبط مؤثر بر ترغیب مطالعه غیردرسی.
- ۵۳.....الف عوامل اقتصادی.
- ۵۴.....ب عوامل اجتماعی/فرهنگی.
- ۵۴.....ج عوامل آموزشی/آموزشگاهی.
- ۵۵.....د عوامل فردی / روانشناختی.
- ۵۶.....فصل چهارم تقویت روحیه پرستگری.
- ۵۷.....محیط خانواده و روحیه تحقیق و پژوهش.
- ۵۷.....عوامل بازدارنده روحیه تحقیق و پژوهش در محیط خانواده.
- ۵۸.....عوامل تقویت کننده روحیه تحقیق و پژوهش در محیط خانواده.
- ۶۰.....عوامل ابزدارنده روحیه تحقیق و پژوهش در نظام آموزشی.
- ۶۱.....روش تدریس قالبی.
- ۶۱.....تعلیم و تربیت نقلی.
- ۶۲.....تعلیم و تربیت بانکی.
- ۶۳.....فقدان روح پرستگری.
- ۶۵.....مطرح نشدن مجهولات.
- ۶۶.....روش تدریس معلم محوری.
- ۶۷.....فقدان آموزش روشهای تحقیق در مدارس.

- ۶۹.....وضع نامطلوب کتابخانه‌های مدارس
- ۷۲.....فقدان روحیه تحقیق در بین معلمان
- ۷۴.....فقدان نشریات علمی و تحقیقی به زبان دانش‌آموزی
- ۷۵.....عوامل تقویت‌کننده روحیه تحقیق و پژوهش در نظام آموزشی
- ۷۵.....ترویج روحیه اکتشاف و مشاهده‌گری
- ۸۰.....روش تعلیمی حل مسئله
- ۹۲.....همانگی روش تعلیمی حل مسئله با چگونگی شکل‌گیری رشته‌های علمی
- ۹۴.....انتخاب الگوی تدریس مناسب با شرایط رشد دانش‌آموزان
- ۹۵.....دادن کار پروژه‌ای به دانش‌آموزان
- ۱۰۰.....توسعه و تجهیز کتابخانه‌ها و آزمایشگاه‌ها
- ۱۰۳.....اجتناب از مطالعه بی‌هدف
- ۱۰۴.....مدرسه و نماد هویت پژوهشی
- ۱۰۶.....منابع و مآخذ

مقدمه

انسان اصالتاً موجودی است اجتماعی و وارث تمامی تجارب تاریخ زندگی گذشته همه نسلها در همه عصرها است. تربیت ضرورت رشد حیات آدمی است و در سایه رشد قوای درونی است که استعدادها و عواطف انسان به کمال می رسد و شخصیت افراد شکل می گیرد.

در باب اهمیت مطالعه و نقش آن در پرورش شخصیت افراد و رشد دانش و فرهنگ در جوامع بشری تحقیقات متعددی صورت و مقالات بسیاری نگاشته و می شود. با این وجود هر چه در این زمینه گفته یا نوشته شود باز هم کم است و نیاز به مجالی بسیار گسترده و مطلبی بسیط تر دارد. اما به ضرورت باید به این نکته اشاره کرد یکی از راههای سنجش درجه تعالی فرهنگ و تمدن در جوامع و ملل مختلف میزان مطالعه و گرایش به کتاب و کتاب خوانی در میان آنهاست.

ایجاد عشق و علاقه به کتاب و کتاب خوانی از خانواده آغاز می گردد. به طور کلی ازدیدگاه روانشناسان ثابت شده است، که شخصیت و هویت کودک در قدم اول در خانواده شکل می گیرد بنابراین به طور طبیعی والدین علاقمند به کتاب و مطالعه، فرزندانی دوستدار کتاب و مطالعه خواهند داشت و عکس آن نیز صادق است اکثر علما و دانشمندان در خانواده هایی رشد نموده اند که والدین آنها اهل مطالعه، پژوهش و تحقیق بوده اند و یا حداقل دوستدار و مشوق فرزندان خود در کسب علم و دانش بوده اند.

همچنین تجربه نشان می دهد در محیط هایی که از نظر سواد و فرهنگ عقب افتاده اند مشکل عمده خود والدین و توجیه نبودن آنان در مورد لزوم و اهمیت مطالعه فرزندان نشان است زیرا کسانی که خود باسواد نیستند و یا احتمالاً سواد دارند اما به مطالعه عادت ندارند به طور طبیعی نه به اهمیت مطالعه واقف هستند و نه اعتقادی به لزوم آن دارند و این مسئله در مورد کودکان آنها نیز اثر گذار می باشد.

مرحله دوم آموزش در زندگی کودک در مدرسه شکل می گیرد پس در اولین سالهای آموزش در دبستان وظیفه اصلی این است که به ایشان روشهای مطالعه و خواندن را

بیاموزیم در سالهای بالاتر درک مطلب و سپس تجزیه و تحلیل آن ، برای مثال کاربرد اطلاعاتی که خوانده شده است در واقع مهمترین هدف آموزشگاهی در طی سالهای تحصیلی این است که بیاموزند که چگونه دانش آموزان مشکلاتشان را با کمک اطلاعات در بزرگسالی حل کنند
و به سواد خویش بیفزایند .

چنانچه پیازه در این باره می گوید : هدف اصلی آموزش و پرورش آفرینش است . آفرینش انسانهایی توانا برای انجام دادن کارهای نو ، نه صرفاً تکرار آنچه پیشینیان انجام داده اند ، انسانهایی که خلاق ، نو آفرین و کاشفند .

در نتیجه آموزش و پرورش بعنوان بزرگترین مجموعه آموزشی کشور می تواند برنامه ریزی دقیق و بلند مدت عشق و علاقه به کتاب و کتاب خوانی را در بین دانش آموزان تقویت کند و این معلمان و اساتید گرانقدر ند که هم بعنوان الگوهای موفق علمی بشمار می روند وهم می توانند زمینه های گسترش فرهنگ کتاب خوانی و مطالعه و تحقیق را تعالی و استحکام بخشند.

پس بیائیم بسیار جدی تر در زمینه مطالعه چاره اندیشی کنیم تا شعله شوقی را که در جان کودکان به مطالعه است را گسترش دهیم و ره آورد این نسل فردایی باشد بارور و شکوفا با انسانهایی که هیچ لذتی را با لذت مطالعه و دانستن معاوضه نمی کنند و مطالعه را قدم زدن در قلمرو آفتابی اندیشه ها و تنفس در فضای روح نواز گل زاران می بیند .

اصولاً یکی از مهمترین شاخص های توسعه و پیشرفت هر کشور در گرو توسعه علمی و فرهنگ می باشد وی تردید اساس رشد و پیشرفت در مطالعه و تحقیق و پژوهش نهفته شده است و کشوری توسعه یافته تر است که نرخ مطالعه و تحقیق در آن کشور بالاتر است . بنابراین اگر کشور ما هم بخواهد از قافله علم و پیشرفت تکنولوژی عقب نماند باید به باز سازی و اصلاح پایه های بنیادین این پیشرفت که همان انجام مطالعه و تحقیق و پژوهش است بپردازد .

و این نکته بر همگان روشن است که در برخی از کشورها از جمله ایران مطالعه و تحقیق نیاز به ایجاد بستر مناسب فرهنگی دارد و علی الاصول این زمینه فرهنگی را باید از دوره

ابتدایی پایه گذاری نمود . اگر در این زمینه کوتاهی شود تا سالهای سال ضعف مطالعه و پژوهش در جامعه ما باقی خواهد ماند . و نتیجتاً از جهات فرهنگی و علمی وحتى مذهبی زیانهای جبران ناپذیری را باید متحمل شویم و ادامه این امر جامعه ما را به فقر فرهنگی مبتلا می نماید .

پس بر ماست که از وضعیت موجود احساس نگرانی کنیم وبا ایجاد حس مسئولیت به چاره اندیشی بپردازیم وفرهنگ مطالعه وگرایش به کتاب و کتاب خوانی را در میان مردم ونسل نو جامعه علی الخصوص کودکان دبستانی پرورش دهیم .